

PORABSKI SPOMINI NA KAROLINO

Polna lepih vtisov ob končanem virtualnem simpoziju Bralne značke sem za tednik Porabskih Slovencev, Porabje, napisala daljši članek o 60-letnici Bralne značke, simpoziju, predvsem pa srečevanjih porabskih šolarjev s slovenskimi literarnimi ustvarjalci in poustvarjalci. Poudarila sem, da Bralno značko in porabske šolarje najbolj povezuje eno ime – ime drage Karoline Kolmanič, »botre bralne značke v Porabju«, kot sem jo imenovala. Članek je bil objavljen 10. decembra in Karolina je odšla Onkraj prav na ta dan ... Neverjetno naključje!

Karolino sem osebno spoznala pred skoraj tremi desetletji, ko sem začela službovati na Zavodu RS za šolstvo, na OE Murska Sobota, kot pedagoška svetovalka za narodnostno šolstvo Slovencev v Porabju na Madžarskem. V tistem času so porabski učenci že brali knjige za bralno značko, saj je Karolina bila tista, ki je leta 1987 skupaj z mojim predhodnikom, pokojnim Janezom Kerčmarjem, organizirala prvo bralno značko na drugi strani takrat še kar strogo zastražene meje. Hitro se je pozanimala, kdo je novi pedagoški svetovalec v Porabju in kmalu navezala stike z mano. Leto za letom, skoraj tri desetletja, me je prijazno poklicala in po navadi rekla: »Veš, moramo spet z bralno značko v Porabje. Jaz že tuhtam, tudi Manci sem omenila, moramo nekaj narediti za te otroke. Pa knjige bomo nesli v vrtce in v šole ...« In smo delali; leto za letom. Ob številnih kavicah ob ponedeljkih, ko sem prihajala v službo v Mursko Soboto, sva se dobivali in delali podrobne načrte, kako programe izpeljati najbolj optimalno: »Povabimo kakšno gledališko skupino, nekoga izmed pisateljev, ki pripoveduje dovolj jasno in artikulirano, da ga bodo razumeli; večkrat imam občutek, da je vsako leto manj otrok, ki res kaj razumejo slovensko, ampak mi moramo vztrajati in hoditi v Porabje,« je na glas razmišljala. Res, Karolina je vztrajala in ob veliki podpori Mance Perko prihajala v porabske šole vse do leta 2018. S kakšnim žarom in prepričljivostjo je otrokom pripovedovala svoje zgodbe! Vedno je z njo bil še kdo izmed avtorjev, katerega dela smo učencem prej predstavili, zvrstile pa so se tudi gledališke predstave. V okolje, v katerem je spontana slovenska beseda redkost, je Karolina znala pripeljati živahnost, srčnost in slovenske besede, ki so še dolgo odmevale v spominih poslušalcev.

Posebej svečano je bilo ob 25-letnici porabske bralne značke, na kateri je Društvo Bralna značka Slovenije Karolini podelilo posebno priznanje za njen trud in popularizacijo slovenskega branja v porabskih šolah. Sama sem bila velikokrat skeptična, morda celo nekooperativna, ker

je v šolah večno prisoten pomislek o nerazumevanju slovenske besede pri učencih. Karolina je vztrajala in največja zahvala, da so ti obiski živeli in doživeli tako obletnico, gre prav njej. In vodstvu Bralne značke, vsem slovenskim pesnikom, pisateljem in drugim umetnikom, ki ste vsa ta leta prihajali v Porabje. Upajmo, da ti prihodi sem daleč, na vzhodni rob slovenstva, v nekem bolj prijaznem času spet oživijo.

Spomin na našo Karolino bomo hranili v svojih srcih. Res je bila izjemna, prepričana, da bosta le živ slovenski jezik in spodbujanje k branju ohranila slovensko dušo Porabja. Naj se njeno (in moje) prepričanje uresniči.

Valerija Perger